

ΚΕΠΠ-ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ & ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
(23-4-10)

Το τελευταίο διάστημα έχουν γραφτεί σελίδες επί σελίδων πάνω στο Δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας μας. Όλοι μας κατανοούμε πλέον με τον πιο οδυνηρό τρόπο πως οι παθογένειες της ελληνικής οικονομίας, που δεν αντιμετωπίστηκαν για ολόκληρες δεκαετίες στο όνομα του πολιτικού κόστους, μας οδήγησαν άλλη μία φορά στα πρόθυρα της κατάρρευσης.

Κυρίαρχη **παθογένεια** της Ελληνικής Οικονομίας αποτελεί κατ' αρχήν, ο **γιγάντιος και συγκεντρωτικός δημόσιος τομέας** ο οποίος συσσωρεύσε μετά την μεταπολίτευση ένα τεράστιο δημόσιο χρέος ως αποτέλεσμα, αφ' ενός, μιας άκριτης ψηφοθηρικής αύξησης των δημοσίων δαπανών, και αφ' ετέρου, μιας αδυναμίας καταπολέμησης, θα έλεγα, ανοχής της φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής κυρίως της μεσαίας τάξης, η οποία υπήρξε, δι' αυτού του τρόπου, αντικείμενο ψηφοθηρίας λόγω του μεγέθους της. Η δήθεν φοροδιαφυγή μεγάλων επιχειρήσεων δεν υπάρχει, λόγω ύπαρξης στις επιχειρήσεις αυτές, επαγγελματικού management που αποκλείει σχεδόν τέτοιες πρακτικές και λόγω διαφάνειας ισολογισμών, αυστηρού ελέγχου από ελεγκτικές εταιρείες, διεθνείς αναλυτές κ.τ.λ.

Ουσιαστική παθογένεια της Ελληνικής Οικονομίας αποτελεί, επίσης, η **συνεχής συρρίκνωση της ανταγωνιστικότητας** της χώρας μας, ως αποτέλεσμα αφ' ενός της συνεχούς αύξησης του κόστους παραγωγής σε σχέση με ανταγωνιστικές χώρες και αφ' ετέρου, της συνεχώς μειωμένης ελευθερίας του επιχειρείν από αναχρονιστικές πρακτικές και περιορισμούς

στην αγορά εργασίας, πολυνομία συχνά αντικρουόμενων νόμων και επικάλυψη αρμοδιοτήτων της δικαστικής εξουσίας και της δημόσιας διοίκησης.

Τέλος, η **συνεχής καλλιέργεια ενός αρνητικού κλίματος προς το ιδιωτικό κεφάλαιο** και γενικά τις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα επ' ωφελεία των δημοσίων επενδύσεων ως δήθεν πιο αναπτυξιακών, γίνεται για προφανείς λόγους διενέργειας προσλήψεων «ημετέρων» και διαφθοράς. Έτσι, το κράτος χρεώθηκε ακόμα περισσότερο δημιουργώντας δημόσιες επιχειρήσεις αναποτελεσματικές, ελλειμματικές, αλλά και δημιούργησε, με την λειτουργία αυτών των επιχειρήσεων, μια στρέβλωση του ανταγωνισμού οδηγώντας σε περαιτέρω αδυναμία της χώρας μας να ανταγωνισθεί επί ίσοις όροις στις διεθνείς αγορές για να προσελκύσει σημαντικές ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις απαραίτητες για την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της οικονομίας μας. Σταδιακά οι ιδιωτικές άμεσες επενδύσεις σχεδόν εξέλειπαν και αντικαταστάθηκαν από ένα συνεχώς αυξανόμενο δανεισμό του Δημοσίου από τις ξένες κεφαλαιαγορές.

Σήμερα βρισκόμαστε κατ' αρχήν μπροστά σε μία **κρίση εμπιστοσύνης των διεθνών αγορών** προς τον δημόσιο τομέα της χώρας μας η οποία **έχει λάβει πρωτόγνωρες διαστάσεις** και απειλεί να συνθλίψει το σύνολο της οικονομίας μας διότι **αμφισβητεί :**

- την μελλοντική πορεία της χώρας μας μέσα στην Ενωμένη Ευρώπη
- την ικανότητά μας να διαχειριστούμε τα οικονομικά μας προβλήματα
- την θέλησή μας να πάρουμε όλα εκείνα τα αναγκαία μέτρα για την ανάταση της οικονομικής δραστηριότητας στην χώρα μας.

Στο σημερινό περιβάλλον, το να ασχολείται κανείς με επενδύσεις στην Ελλάδα κινδυνεύει να χαρακτηριστεί ως αφελής, αν όχι αιθεροβάμων. Παρ' όλ' αυτά, η **κατάστρωση ενός σχεδίου δράσης και η εντόπιση όλων εκείνων των προϋποθέσεων που είναι απαραίτητες για την δημιουργία πρόσφορου εδάφους για επενδύσεις** στην χώρα είναι μία εξαιρετικά επείγουσα διαδικασία και πιστεύω ότι το συνέδριο αυτό θα συνδράμει ουσιαστικά.

Κατ' αρχήν όμως, θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι στην παρούσα συγκυρία η καθολική και απροκάλυπτη απώλεια της εμπιστοσύνης των ξένων αλλά και των Ελλήνων επενδυτών προς την χώρα μας αποκλείει τουλάχιστον για το άμεσο μέλλον **οποιασδήποτε επενδυτική κίνηση**, η οποία **προϋποθέτει τουλάχιστον σταθερότητα οικονομική και πολιτική και θετικές προοπτικές για το μέλλον**. Οι προϋποθέσεις αυτές σήμερα δεν υπάρχουν και ακριβώς αυτές τις προϋποθέσεις πρέπει να **επαναφέρουμε και να προβάλουμε προς τα έξω** (και όχι όπως κάνουμε σήμερα να προωθούμε όλα τα αρνητικά χαρακτηριστικά και προβλήματα της χώρας μας).

Η **προσπάθεια** της ελληνικής κυβέρνησης, αλλά και όλων των φορέων που επηρεάζουν την οικονομική δραστηριότητα της χώρας μας, πρέπει να επικεντρωθεί **κατ' αρχήν, στην σταθεροποίηση της τρέχουσας κατάστασης**. Πρέπει κατ' αρχήν να πείσουμε ότι έχουμε την **θέληση να αντιμετωπίσουμε το δημοσιονομικό πρόβλημα** και ότι παίρνουμε όλα

εκείνα τα απαραίτητα μέτρα ούτως ώστε, να καθησυχάσουμε τους φόβους για πιθανή πτώχευση της χώρας μας και να βρούμε τον χρόνο να βάλουμε σε ενέργεια ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα βελτίωσης της αξιοπιστίας και της αποτελεσματικότητας της χώρας μας.

Η κυβέρνηση έκανε το **πρώτο βήμα** με το **Πρόγραμμα Σταθερότητας** (όχι ανάπτυξης) και την πρόσφατη ψήφιση του φορολογικού νομοσχεδίου. Αυτό είναι το πρώτο βήμα για μια γρήγορη μείωση των ελλειμμάτων του δημοσίου και την σταθεροποίηση του Δημόσιου χρέους. Αλλά **πρέπει να ακολουθηθεί από άλλα δύο προγράμματα:**

A) Ένα **πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας και Ανάπτυξης**, το οποίο θα αποτρέψει ή θα μετριάσει την ύφεση και θα θέσει σε κίνηση θετικές προσδοκίες και επενδυτικές κινήσεις από μέρους του επιχειρηματικού κόσμου. Το πρόγραμμα αυτό πρέπει:

α. να οδηγεί στην απελευθέρωση του επιχειρείν, των αγορών και των επαγγελματιών στην χώρα μας και να δώσει όλα εκείνα τα κίνητρα (όχι επιδοτήσεις) σε νέες και υπάρχουσες επιχειρήσεις να ξεκινήσουν νέες επενδύσεις. Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη του Ιδρύματος Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών, ποσοτικοποιώντας τα οφέλη μόνο από το άνοιγμα των αγορών και των επαγγελματιών, μπορεί να επιτευχθεί μία μακροχρόνια θετική επίπτωση στο ΑΕΠ που υπερβαίνει τις δέκα εκατοστιαίες μονάδες. Αντίστοιχα, ο ΟΟΣΑ αναφέρει ότι ευθυγραμμίζοντας τους κανονισμούς της αγοράς προϊόντων με

την διεθνή πρακτική θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγικότητας εργασίας κατά 20%.

β. να δημιουργήσει ένα σταθερό θεσμικό περιβάλλον με περιορισμό της πολυνομίας, κωδικοποίηση και απλοποίηση των νόμων. Βελτίωση του συστήματος απονομής δικαιοσύνης με συντόμευση του χρόνου εκδίκασης των υποθέσεων και εκπαίδευση των λειτουργών της σε βασικές αρχές οικονομίας & αγορών.

γ. να συμβάλλει στην καταπολέμηση της γραφειοκρατίας & αποκατάσταση της διαφάνειας: η συντήρηση της γραφειοκρατίας οδηγεί σε αναποτελεσματικότητα και αδράνεια ενώ προάγει την αδιαφάνεια και την διαπλοκή. Ταυτόχρονα διευκολύνει την υπόγεια αντιπαράθεση οικονομικών συμφερόντων εις βάρος του συνολικού οικονομικού συμφέροντος. Η γραφειοκρατία και η αδιαφάνεια πάνω απ' όλα δημιουργούν μία κουλτούρα καταστροφική και μεταδοτική σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης, ενώ αποθαρρύνουν τις υγιείς οικονομικές δυνάμεις.

δ. να οδηγήσει σε απλοποίηση διαδικασιών για την επιχειρηματικότητα. Έχει αναγγελθεί από την κυβέρνηση, για πολλοστή φορά, η σύσταση ενός «οργανισμού μίας στάσης» (one stop shop) ο οποίος θα αναλαμβάνει την διεκπεραίωση

των πολλαπλών διαδικασιών που απαιτούνται για την αδειοδότηση μιας επένδυσης για να προστατευθεί έτσι ο επενδυτής από τις ορέξεις του κάθε «πολιτικού τοπικού άρχοντα» ή ενδεχομένως και από τα νομικά ή άλλα εμπόδια ανταγωνιστών ή άλλων συμφερόντων

ε. να διασφαλίζει σταθερό φορολογικό πλαίσιο

Απαιτείται ένα σταθερό φορολογικό πλαίσιο, κατοχυρωμένο θεσμικά, ώστε να μην μπορεί να αλλάζει με την εναλλαγή υπουργών ή κυβερνήσεων ώστε να δημιουργηθεί κλίμα εμπιστοσύνης για μακροχρόνιες ξένες επενδύσεις στην Ελλάδα.

ζ. Τέλος, θα πρέπει να απελευθερωθεί η αγορά εργασίας η οποία θα πρέπει να αμοίβει κυρίως την εργατικότητα, ευελιξία, φιλομάθεια, κινητικότητα και όχι την ισοπεδωτική φιλοσοφία αμοιβών που προωθείται κυρίως από τους συνδικαλιστικούς φορείς ανεξάρτητα από τις ικανότητες των εργαζομένων και τις δυνατότητες κι ανάγκες της κάθε επιχείρησης.

Θα πρέπει να δημιουργηθούν άμεσα *προγράμματα επιμόρφωσης* του εργατικού δυναμικού, προγράμματα φτιαγμένα και διαχειριζόμενα από τις ίδιες τις επιχειρήσεις - οι οποίες γνωρίζουν καλύτερα τις ανάγκες τους – και όχι όπως ισχύει σήμερα, να δημιουργείται μέσω των

υπαρχόντων κρατικών προγραμμάτων ένα συγκαλυμμένο ταμείο ανεργίας χρηματοδοτούμενο από πολύτιμους εκπαιδευτικούς πόρους χωρίς κανένα αποτέλεσμα για τον εργαζόμενο και την επιχείρηση.

B) Αξιόπιστο παράλληλο πρόγραμμα μείωσης του Δημοσίου Χρέους.

Πρέπει να εκπονηθεί ένα μεσομακροπρόθεσμο πρόγραμμα μείωσης του Δημοσίου χρέους σε απόλυτο ύψος. Η κυβέρνηση πρέπει άμεσα να δεσμευθεί για την μείωση του Δημοσίου Χρέους, **μέσω πρωτογενών πλεονασμάτων, αποκρατικοποιήσεων και γενικά αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου.**

Το πρόγραμμα αυτό πρέπει να είναι **αξιόπιστο** και να **δεσμεύει** πραγματικά όχι μόνο την παρούσα κυβέρνηση αλλά και μελλοντικές (π.χ. Πολωνία).

Μόνο ένα τέτοιο πρόγραμμα θα μεταβάλει τις αρνητικές μακροπρόθεσμες προβλέψεις των αγορών και θα οδηγήσει σε μία μείωση των spreads των πολυετών ομολόγων του Δημοσίου.

Η αξιοποίηση της Δημόσιας περιουσίας μπορεί να μετατραπεί σύντομα σε ένα ισχυρό εργαλείο ανάπτυξης εάν το κράτος εμπιστευθεί κατ' αρχήν τους Έλληνες και ξένους επιχειρηματίες και επιχειρήσεις καλώντας τους να εκπονήσουν αυτοί συγκεκριμένες επενδυτικές προτάσεις, ενδεχομένως με μορφή ΣΔΙΤ, για συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία.

Η συμμετοχή του δημοσίου θα πρέπει να συμπληρωθεί από το πλήρες φάσμα αδειών και απαραίτητων ρυθμιστικών διευθετήσεων που είναι απαραίτητες για την διενέργεια και λειτουργία μιας επένδυσης καθώς και ένα σταθερό φορολογικό πλαίσιο που μόνο αυτό είναι ικανό να διασφαλίσει.

Τα μεγάλα αυτά επενδυτικά προγράμματα υπό την διοίκηση του ιδιωτικού τομέα και χρηματοδοτούμενα από αυτόν, θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας, θα εισάγουν τεχνολογία, θα είναι εξωστρεφή και θα ενισχύσουν αποφασιστικά την ανάπτυξη της χώρας μας.

Από την άλλη πλευρά, **η χώρα μας διαθέτει αναμφισβήτητα σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα λόγω όχι μόνο φυσικού κάλλους, γεωγραφικής θέσης, πολιτιστικής κληρονομιάς, κλίματος, πλούσιου εδάφους/υπεδάφους, αφθονίας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά και υψηλής ποιότητας ανθρώπινου δυναμικού** το οποίο, υπό σωστές προϋποθέσεις, διακρίνεται από ευστροφία, αποτελεσματικότητα και υψηλή παραγωγικότητα.

Ξεκινώντας λοιπόν από την πραγματικά **χαμηλή σημερινή μας «βάση»** και λαμβάνοντας υπ' όψιν τα ουσιαστικά συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτουμε σαν χώρα, συμπεραίνει κανείς ότι με σοβαρή και στοχευμένη προσπάθεια, **τα περιθώρια βελτίωσης μπορεί να είναι θεαματικά.**

Η ζητούμενη νέα αναπτυξιακή προοπτική για την οικονομία μας, θα πρέπει να στηρίζει τον **εξαγωγικό προσανατολισμό και την ενίσχυση της**

εξωστρέφειας της οικονομίας μας, την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας. Να στηρίζει κατά προτεραιότητα και αποτελεσματικά τομείς της οικονομίας με ουσιαστική προοπτική όπως είναι ο τομέας του τουρισμού, της ναυτιλίας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της αγροτικής ανάπτυξης, αλλά και πέραν των ανωτέρω τομέων να στηρίζει επιμέρους επιχειρήσεις οι οποίες διακρίνονται στη διεθνή αρένα του ανταγωνισμού. Ένα τέτοιο μοντέλο θα πρέπει να ενισχύει την ιδιωτική πρωτοβουλία και επιχειρηματικότητα και να εμπνέει εμπιστοσύνη έτσι ώστε να μπορεί να προσελκύει σημαντικές νέες επενδύσεις στην χώρα μας.

Οι κρίσεις –πέρα από προβλήματα- δημιουργούν και ευκαιρίες. Προκαλούν και ανακατατάξεις. Ίσως και να αποτελούν την ιδανική συνθήκη για ανακατατάξεις και επαναπροσδιορισμό πορείας. Συχνά από τις κρίσεις βγαίνουμε δυνατότεροι. Αρκεί να ερμηνεύουμε σωστά τα αίτια και να τολμήσουμε τις απαραίτητες προσαρμογές όσο κι αν είναι επώδυνες όσο κι αν τα αποτελέσματά τους είναι μακροπρόθεσμα. **Η σημερινή κρίση ίσως συνιστά μια μοναδική ευκαιρία για να αναδείξουμε το πραγματικό δυναμικό της Ελλάδας & των Ελλήνων.**